

Інструкції

- Види інструкцій C++
- Загальні зауваження щодо інструкцій
- Умовна інструкція `if`
- Перемикач `switch`
- Покроковий цикл `for`
- Зауваження щодо `for`
- Приклади використання циклу `for`
- Цикл з передумовою `while`
- Зауваження щодо `while`
- Цикл з післяумовою `do-while`
- Зауваження щодо `do-while`
- Прийоми використання циклів

Види інструкцій C++

Лінійні алгоритми

- Визначення (оголошення)
- `expr ;` інструкція-вираз
- `{ }` складена інструкція
- `;` пуста інструкція

Галужені алгоритми

- `if` умовна інструкція
- `switch` перемикач
- `continue` інструкція продовження
- `break` інструкція виходу
- `return` інструкція повернення
- `goto` інструкція переходу

Циклічні алгоритми

- `for` покроковий цикл
- `while` цикл з передумовою
- `do-while` цикл з післяумовою

Загальні зауваження щодо інструкцій

- Усі інструкції, крім блоку, завершуються символом `;`
- Кожна інструкція може бути помічена міткою, яку розпізнає `goto`
- Обчислене значення `expr` може ігноруватися
- Цілочислові значення на місці `bool` неявно перетворюються до `bool`
- Інструкція-оголошення локалізує точку введення об'єкта в область видимості

Умовна інструкція **if**

```
if ( expr ) instr1 ;
```

```
if ( expr ) instr1 else instr2 ;
```

Алгоритм :

1. обчислюється **expr**
і результат трактується (без приведення) як **bool**
2. якщо отриманий результат **true** , то виконується **instr1** ,
інакше виконується **instr2** (якщо вона наявна)

- Якщо наявні **instr1** і **instr2**, то виконається лише одна з них
- Якщо варіанти **instr1** і **instr2** задають кілька дій, то їх оформляють у блок
- У повному **if instr1** завершується ; (якщо не є блоком)
- Об'єкти, оголошені у **expr** , мають область дії до кінця **instr2**
- Конструкція **else** асоціюється з найближчою попередньою конструкцією **if**, яка явно не пов'язана з іншою **else**

Перемикач `switch`

```
switch ( expr ) {  
    case const-expr1 : instr-list1  
                        break ;  
    case const-expr2 : instr-list2  
                        break ;  
    case const-exprk : instr-listk  
                        break ;  
    default: instr-list  
}
```

Алгоритм перемикача

Алгоритм :

1. обчислення **expr**
2. співставлення отриманого результату зі значенням константних виразів у заданому порядку
3. при першому співпадінні значень виконання відповідних інструкцій, інакше виконання інструкцій *за замовчуванням* (якщо вони наявні)

- Якщо **break** (або **return**) відсутні серед інструкцій виконуваного варіанту, то після його завершення почнеться виконання інструкцій наступного варіанту
- Результат **expr** має бути інтегрального типу
- Має існувати неявне перетворення типу кожного константного виразу до типу **expr**
- Порядок **case**-варіантів є суттєвим
- Варіант **default** опційний(може бути відсутній)
- Об'єкти, оголошені у **expr** , мають область дії до кінця перемикача

expr Type Promotion

```
char response;  
switch(int k=sizeof (response)) {  
    case 1 : cout << "char:" <<k<< endl;    break;  
    case 2 : cout << "short:"<<k<< endl;    break;  
    case 4 : cout << "int:" <<k<< endl;    break;  
    default : cout << "unexpected size" <<k<< endl;  
}
```

```
switch(int k=sizeof (response+1.0)) {  
    case 1 : cout << "char:" <<k<< endl;    break;  
    case 2 : cout << "short:"<<k<< endl;    break;  
    case 4 : cout << "int:" <<k<< endl;    break;  
    default : cout << "unexpected size" <<k<< endl;  
}
```


Покроковий цикл **for**

```
for ( init-expr ; cond-expr ; loop-expr ) instr ;
```

Алгоритм :

1. Обчислення **init-expr**
2. Обчислення **cond-expr**
3. Якщо результат попереднього обчислення є **0** (тракується як **false**), то перехід на наступну після **for** інструкцію (завершення циклу)
4. інакше :
  - 4.1. виконання **instr**
  - 4.2. обчислення **loop-expr**
  - 4.3. перехід на **#2**

Зауваження щодо `for`

- **init-expr** обчислюється лише 1 раз
- результат **init-expr** використовують (як правило) для ініціалізації *змінної циклу*
- ненульове значення **cond-expr** (**true**) є умовою виконання тіла циклу
- відсутність **cond-expr** еквівалентна **true**
- цикл з передумовою, тому **instr** може не виконуватися жодного разу
- **loop-expr** використовують для модифікації змінної циклу
- **for(;;) { ... }** - "вічний" цикл
- **break** або **return** під час виконання **instr** завершують виконання циклу
- **continue** під час виконання **instr** завершує поточну ітерацію і передає керування на #4.2.

Приклади використання циклу `for`

```
cout<<"minNumber?";  
unsigned minNumber;  
cin >> minNumber;  
cout<<"maxNumber?";  
unsigned maxNumber;  
cin >> maxNumber;
```

```
// послідовність квадратів натуральних чисел  
// Від minNumber по maxNumber ВКЛЮЧНО  
  
for( unsigned k=minNumber; k <= maxNumber; ++k ) {  
    cout<<"k="<<k<<"    k2="<<k*k<<endl;  
}
```

```
// сума натуральних чисел  
// Від minNumber по maxNumber ВКЛЮЧНО  
  
unsigned s=0;  
for (unsigned k=minNumber; k <= maxNumber; ++k) {  
    s+=k;  
}  
cout<<"s="<<s<<endl;
```

```
unsigned minNumber=UINT_MAX-10;  
unsigned maxNumber=UINT_MAX;
```


Цикл з передумовою **while**

```
while ( expr ) instr ;
```

Алгоритм :

1. Обчислення **expr**
2. Якщо результат попереднього обчислення є **0** (трактується як **false**), то перехід на наступну після **while** інструкцію (завершення циклу)
3. інакше :
  - 3.1. виконання **instr**
  - 3.2. перехід на **#1**

Зауваження щодо **while**

- **expr** обчислюється на початку кожної ітерації
- ненульове значення **expr** (**true**) є умовою виконання тіла циклу
- наявність **expr** обов'язкова
- цикл з передумовою, тому **instr** може не виконуватися жодного разу
- під час виконання **instr** (або обчислення **expr**) компоненти **expr** мають модифікуватися – інакше " вічний " цикл
- **break** або **return** під час виконання **instr** завершують виконання циклу
- **continue** під час виконання **instr** завершує поточну ітерацію і передає керування на #1.

Цикл з післяумовою **do-while**

```
do instr ; while ( expr );
```

Алгоритм :

1. Виконання **instr**
2. Обчислення **expr**
3. Якщо результат попереднього обчислення є **0** (трактується як **false**), то перехід на наступну після **do-while** інструкцію (завершення циклу)
4. інакше перехід на **#1**

Зауваження щодо **do-while**

- **expr** обчислюється після виконання **instr**
- ненульове значення **expr** (**true**) є умовою виконання тіла циклу
- наявність **expr** обов'язкова
- цикл з післяумовою, тому **instr** буде виконуватися принаймні 1 раз
- під час виконання **instr** (або обчислення **expr**) компоненти **expr** мають модифікуватися – інакше " вічний " цикл
- **break** або **return** під час виконання **instr** завершують виконання циклу
- **continue** під час виконання **instr** завершує поточну ітерацію і передає керування на #2.

Прийоми використання циклів

1. Вибір виду інструкції циклу

- **for** - відома наперед к-сть ітерацій
- **while** - к-сть ітерацій наперед невідома, їх може бути 0
- **do_while** - відбудеться принаймні 1 ітерація, але їх к-сть наперед невідома

2. Очевидний спосіб керування ітераціями

- **break** - достроковий вихід з циклу
- **continue** - завершення поточної ітерації

3. Код ініціалізації розміщувати безпосередньо

- перед інструкцією **while** або **do_while**
- у заголовку **for**

Прийоми використання циклів

4. Службові інструкції керування циклом групувати в одному місці
5. Вирази в умові повторення ітерацій мають бути простими
6. Керуючі змінні циклу не використовувати не за призначенням
7. Глибина вкладення циклів ≤ 3